

Statsråden Andreas Carlsson och Ebba Busch

Ärende: Synpunkter på fortsatt hantering av förslag till direktiv om byggnaders energiprestanda

Den 9 februari antog Europaparlamentets ITRE-utskott sin ståndpunkt om förslaget till direktiv om byggnaders energiprestanda (omarbetning).

Parlamentets förslag innebär bland annat höjd ambitionsnivå kring energieffektivisering av den befintliga bebyggelsen (Artikel 9). Vi, HSB, Riksbyggen och Sveriges Allmännyttas, är positiva till energieffektivisering av befintlig bebyggelse. Vi ser stor potential i att, på ett kostnadseffektivt sätt, effektivisera byggnadsbeståndet och fasa ut fossila bränslen.

Tyvärr riskerar dock nuvarande utformning att skapa svåra förutsättningar som innebär att energieffektiviseringen inte blir kostnadseffektiv och än värre; generera ökade växthusgasutsläpp.

Nuvarande förslag från Europaparlamentet skulle kunna innebära att 30 procent av de befintliga bostäderna i flerbostadshus, cirka 750 000 bostäder, ska renoveras på några få år. För att sedan följas av att ytterligare renovering om 20 procent cirka 500 000 bostäder, de efterföljande åren. För Sveriges Allmännyttas medlemmar, som sannolikt kommer att anses vara offentliga organ, blir tidsplanen än svårare. Kraven på de allmännyttiga bolagen skulle sannolikt innebära att renoveringstakten behöver höjas med 750 procent. Detta vidareutvecklas i bilaga.

Vi vill därför belysa följande delar där vi särskilt ser behov av förtydliganden som säkerställer kostnadseffektivitet och miljönytta.

Tidplanen för utfasningen av de sämsta byggnaderna behöver ses över, fortfarande med målet om att det nationella byggnadsbeståndet ska till nollutsläppsbyggnader senast 2050. Där det är av särskild vikt att ta hänsyn till Sveriges unika position där ungefär en miljon bostäder anses ägas av offentliga organ, vilket innebär att tidsplanen blir särskilt tuff för Sverige.

Vi anser att alla bostäder i flerbostadshus bör få samma tidsplan och att förbättringen baseras på medelvärde i beståndet, likt förslaget från Ministerrådet, 21 oktober 2022.

Harmoniseringen av energicertifikat behöver ses över, med tydligare fokus på utsläpp av växthusgaser. Att generellt likställa den sämsta andelen byggnader i respektive land är direkt felaktigt.

Vi anser att harmoniseringen av energicertifikat behöver tydligare knytas till utsläpp av växthusgaser och resurseffektivitet, för att styra utveckling rätt, mot nollutsläppsbyggnader senast 2050.

Vi bistår er gärna med mer information för att underbygga de slutsatser som vi presenterat här och vidareutveckla de ekonomiska och miljömässiga konsekvenserna. De tekniska möjligheterna för hållbar omställning finns och vi går gärna före. De samhällsekonomiska

vinsterna är stora och investeringarna är ur ett samhällsperspektiv mycket lönsamma. För att underlätta och påskynda omställningen behövs ett stöd för energieffektiviseringsåtgärder i flerbostadshus.

Anders Nordstrand, vd Sveriges Allmännytt
Johan Nyhus, förbundsordförande HSB
Johanna Frelin, vd Riksbyggen

Bilaga

Flerbostadshus som berörs och ökad renoveringstakt

Underlag för mängder

Mängden bostäder i flerbostadshus som berörs av utfasningen av de sämsta byggnaderna beräknas genom att utgå från befintligt underlag från Boverket¹.

Baserat på energideklarationsregistret konstateras att 5 procent av flerbostadshusen i Sverige uppnår energiklass A-C. 16 procent uppnår energiklass D, medan merparten, 79 procent, uppnår energiklass E-G.

I samband med EPBD föreslås att de sämsta byggnaderna fasas ut (ofta kallat MEPS – Minimum Energy Performance Standards) samt att en harmonisering av energiprestandacertifikaten (energideklarationer i Sverige) skall genomföras. De olika förslagen sammanfattas i Figur 1.

Baserat på förslagen kring harmonisering kan följande slutsatser dras:

- 1) Andelen byggnader i Sverige som uppfyller energiklass A-C kommer att öka i och med harmoniseringen, sannolikt med 15–25 procentenheter
- 2) Om harmoniseringen utgår från Kommissionens eller Parlamentets förslag kommer sannolikt 15 procent av byggnaderna klassas som energiklass G och cirka 15 procent som energiklass F
- 3) Om harmoniseringen utgår från Ministerrådets förslag kan 5–15 procent av byggnaderna klassas som energiklass G och 5–15 procent som energiklass F

¹ <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2019/underlag-till-den-tredje-nationella-strategin-for-energieffektiviserande-renovering/>

Kommissionen:	Ministerrådet:	Parlamentet:
MEPS Offentliga organ (inkl. bostäder) • 2027: Minst klass F • 2030: Minst klass E • 2050: Minst klass A Bostäder • 2030: Minst klass F • 2033: Minst klass E • 2050: Minst klass A Harmonisering • A = Nybyggnadsstandard • G = Sämsta 15 %	MEPS Alla bostäder • 2033: Medel klass D • 2040: Enligt plan • 2050: Minst klass A Harmonisering Lokaler • A = Nybyggnadsstandard • G = Sämsta 15 % Bostäder • A = Nybyggnadsstandard • G = Sämsta byggnaderna	MEPS Offentliga organ (inkl. bostäder) • 2027: Minst klass E • 2030: Minst klass D • 2050: Minst klass A Bostäder • 2030: Minst klass E • 2033: Minst klass D • 2050: Minst klass A Harmonisering • A+ = Passivhus • A = Nybyggnadsstandard • G = sämsta 15 %

Figur 1 Sammanfattning av förslag från Kommissionen², Ministerrådet³ och Parlamentet⁴

Ökad renoveringstakt

Boverket har, baserat på intervjuer¹, konstaterat att renoveringstakten för flerbostadshus uppgår till 2,5-5,0 procent. Sveriges Allmännyttas egen statistik visar att renoveringstakten är knappt 2 procent⁵

Om EPBD III antogs under år 2023, med en implementeringstid om cirka 18 månader så innebär det att vi har gällande regelverk i Sverige under början av år 2025.

Baserat på Parlamentets förslag skulle därefter de bostäder som definieras inom energiklass F och G, senast år 2030 minst uppfylla energiklass E. Där flerbostadshus inom allmännyttan skall gå före och uppfylla kravet senast år 2027, två år efter färdig implementering.

För Allmännyttan i Sverige skulle detta kunna innebära att 30 procent av beståndet (cirka 300 000 bostäder) skall renoveras på två år. För övriga flerbostadshus skall 30 procent av dessa (cirka 450 000 bostäder) vara renoverade inom fem år.

Om ovan ska uppnås behöver renoveringstakten för allmännyttan ökas till 15 procent, eftersom 30 procent skall renoveras på två år. Ökning från renoveringstakt om 2 procent till 15 procent, innebär en höjd renoveringstakt om 750 procent.

För övriga flerbostadshus behöver renoveringstakten öka till 6 procent, eftersom 30 procent skall renoveras på 5 år. Ökning från renoveringstakt om cirka 4 procent, baserat på Boverkets uppgifter, till 6 procent, innebär en höjd renoveringstakt om 150 procent.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021PC0802>

³ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13280-2022-INIT/en/pdf>

⁴ <https://www.euractiv.com/section/energy-environment/news/buildings-directive-eu-parliament-moves-to-save-mandatory-energy-performance-standards/>

⁵ <https://www.sverigesallmannnytta.se/allmannytta/statistik/>